

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 6 D.
NUTARIMO NR. 665 „DĖL VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ
ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4.1. valstybės valdomų bendrovių, kurių valstybei priklausančias akcijas patikėjimo teise valdo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, likvidavimo atveju – pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą;

4.2. valstybės valdomų įmonių, nenurodytų šio nutarimo 4.1 papunktyje, – pervedamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą;

~~4.3. turtas, nenurodytas šio nutarimo 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, perduodamas centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai nenustato kitaip.“~~

1.2. Papildyti 5 punktu:

„5. Šio nutarimo 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nenurodytas turtas perduodamas centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai nenustato kitaip.“

1.3. Buvusį 5 punktą laikyti 6 punktu.

1.4. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Įgalinti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją perimti valstybei tenkantį likviduotos valstybės valdomos įmonės turtą, nurodytą šio nutarimo 5 punkte.“

1.5. Papildyti 7 punktu:

„7. Įgalinti Ūkio ministeriją patvirtinti valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijas.“

2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašą:

2.1. Papildyti 3.1¹ papunkčiu:

„3.1¹. Individualus įmonės vertinimas – valstybės valdomos įmonės siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos ar valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklio padidinimas arba

sumažinimas atsižvelgiant į valstybės valdomai įmonei iškeltus tikslus, jos veiklos specifiką, rinkos sąlygas, kuriomis veikia valstybės valdoma įmonė, kitus aktualius veiksnius, kurie gali turėti įtakos valstybės valdomos įmonės pelningumui ir į kuriuos neatsižvelgiama naudojant standartinį CAPM modelį.“

2.2. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Valstybė, dalyvaudama valstybės valdomos įmonės valdyje, siekia verslo vertės augimo, dividendų ar pelno įmokos pajamingumo, nacionalinio saugumo interesų užtikrinimo, strateginių projektų įgyvendinimo ar kitų tikslų, kurie nustatomi teisės aktais. Valstybės valdomos įmonės pagal valstybės siekiamus tikslus priskiriamos 1A, 1B ir 2 grupėms, kaip nurodyta Aprašo 1 priede. Valstybė siekia valstybės valdomų įmonių:

12.1. priskirtų 1A grupei, verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumo;

12.2. priskirtų 1B grupei, verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumo, taip pat strateginių šalies interesų užtikrinimo: šalies ekonominio saugumo, strateginių projektų vykdymo, kokybiškos infrastruktūros ir kita;

12.3. priskirtų 2 grupei, valstybės socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimo, taip pat pelningos veiklos. Šiai grupei priskirtos valstybės valdomos įmonės turėtų vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą, t. y. tokią veiklą, kurios nesimėtų vykdyti kiti pelno siekiantys ūkio subjektai arba tokią veiklą vykdytų už didesnę kainą, o komercinę veiklą vykdytų tik tuo atveju, jeigu tai netrukdytų siekti joms nustatytų valstybės socialinių ir politinių tikslų.“

2.3. Papildyti 12¹ punktu:

„12¹. Valstybei atstovaujanti institucija ne rečiau kaip kas 4 metus parengia ir pateikia valstybės valdomai įmonei raštą dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei (toliau – Raštas). Rašto tikslas – nurodyti ir identifikuoti šiuos tikslus (iš išvardytų Aprašo 12 punkte) ir lūkesčius.“

2.4. Papildyti 12² punktu:

„12². Nurodant valstybės keliamus lūkesčius valstybės valdomai įmonei įvardijama valstybės valdomos įmonės pagrindinė ir kitos veiklos, veiklos prioritetai, esminiai veiklos vertinimo rodikliai, atskaitomybės poreikiai, įgyvendinami valstybei svarbūs ekonominiai projektai. Rašte gali būti nurodyta ir kita informacija, reikalinga valstybės keliamiems lūkesčiams valstybės valdomai įmonei įvardyti.“

2.5. Papildyti 12³ punktu:

„12³. Jeigu valstybės valdoma bendrovė, kuriai teikiamas Raštas, turi dukterinių bendrovių, Rašte turi būti pateikiama informacija ir dėl jos dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių.“

2.6. Papildyti 12⁴ punktu:

„12⁴. Rašte nurodoma informacija detalizuojama vadovaujantis Rašto rengimo rekomendacijomis.“

2.7. Papildyti 12⁵ punktu:

„12⁵. Prieš pateikdama Raštą valstybės valdomai įmonei, valstybei atstovaujanti institucija turi kreiptis į valdymo koordinavimo centrą, kad gautų išvadą dėl Rašto, ir šią išvadą įvertinti tikslindama Raštą. Valdymo koordinavimo centras išvadą dėl Rašto pateikia ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo jo gavimo dienos.“

2.8. Papildyti 12⁶ punktu:

„12⁶. Raštas tvirtinamas valstybei atstovaujančios institucijos vadovo įsakymu. Po valstybei atstovaujančios institucijos vadovo pritarimo Raštas ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikiamas valstybės valdomai įmonei ir kartu su valstybei atstovaujančios

institucijos vadovo įsakymu paskelbiamas valstybei atstovaujančios institucijos, valstybės valdomos įmonės ir valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje, išskyrus jame esančią konfidencialią informaciją ar komercinę (gamybinę) paslaptį.“

2.9. Papildyti 12⁷ punktu:

„12⁷. Įsteigus naują valstybės valdomą įmonę, ją pertvarkius ar reorganizavus, Raštas turi būti parengtas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo valstybės valdomos įmonės įstatų įregistravimo juridinių asmenų registre dienos.“

2.10. Papildyti 12⁸ punktu:

„12⁸. Raštu vadovaujamasi formuojant valstybės valdomos įmonės finansinius ir nefinansinius ilgalaikius (strateginius) ir trumpalaikius (taktinius) tikslus. Anksčiau nei kas 4 metus Raštas gali būti koreguojamas ir teikiamas valstybės valdomai įmonei, kai atnaujinama Rašte pateikta informacija. Atnaujintas Raštas valstybės valdomai įmonei teikiamas vadovaujantis Aprašo 12⁵–12⁷ punktuose nustatyta tvarka.“

2.11. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. ~~Periodiškai, bet~~ Ne rečiau kaip kas 4 metus, atitinkama valstybei atstovaujanti institucija persvarsto konkrečius valstybės dalyvavimo valstybės valdomoje įmonėje tikslus ir ~~tęs~~ valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą, be kita ko, atsižvelgdama ir į bendrąją ūkio ir atitinkamo ūkio sektoriaus padėtį. Apie persvarstymo rezultatus valstybei atstovaujanti institucija raštu praneša Ūkio ministerijai **per 10 darbo dienų nuo persvarstymo**. Ūkio ministerija apibendrintą informaciją kartu su savo rekomendacijomis teikia Vyriausybei.“

2.12. Papildyti 13¹ punktu:

„13¹. Valstybės valdomų įmonių, valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių ir valstybei atstovaujančių institucijų sąrašas skelbiamas valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. Valstybei atstovaujanti institucija nedelsdama praneša valdymo koordinavimo centrui apie valstybės valdomos įmonės įsteigimą, likvidavimą, privatizavimą, teisinės formos ar valstybei atstovaujančios institucijos pasikeitimą arba kitas sąrašo atnaujinimui reikšmingas aplinkybes. Valdymo koordinavimo centras sąrašą atnaušina per 3 darbo dienas nuo šiame punkte nurodytos informacijos gavimo.“

2.13. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Valstybei atstovaujanti institucija ne rečiau kaip kas 3 metus persvarsto tikslingumą ~~pagal Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą priskirti valstybės valdomas įmones strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių grupei, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių grupei ir ypatingą reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių grupei~~ **prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių** ir prireikšus teikia pasiūlymus Vyriausybei.“

2.14. Pakeisti 15 punktą ir jį išdėstyti taip:

„15. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad **valstybės valdoma įmonė** siektų įgyvendinti valstybės siekiamus tikslus valstybės valdomoje įmonėje ir keliamus lūkesčius valstybės valdomai įmonei bei užtikrintų tinkamą valstybės investuoto kapitalo grąžą.“

~~15.1. valstybės valdoma įmonė, pagal Aprašo 1 priedą priskirta 1A ar 1B grupei, siektų įmonės verslo vertės augimo ir užtikrintų tinkamą valstybės investuoto kapitalo grąžą;~~

~~15.2. valstybės valdoma įmonė, pagal Aprašo 1 priedą priskirta 2 grupei, siektų pelningos veiklos.“~~

2.15. Pakeisti 16 punktą ir jį išdėstyti taip:

„16. ~~1A ar 1B grupei priskirtų~~ Valstybės valdomų įmonių (išskyrus valstybės įmones miškų urėdijas) vidutinės siektinas metines nuosavo kapitalo kainas ir valstybės **įmonės Valstybinių miškų urėdijos** įmonių miškų urėdijų siektiną vidutinį metinį konsoliduoto grynojo pelno rodiklį 3 metų laikotarpiui tvirtina Vyriausybė ūkio ministro teikimu. Ūkio ministerijai apskaičiuotas ~~1A ar 1B grupei priskirtų valstybės valdomų įmonių (išskyrus valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos įmones miškų urėdijas) vidutinės siektinas metines nuosavo kapitalo kainas (atsižvelgiant į Aprašo 3 priede pateiktas rekomendacijas) ir valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos įmonių miškų urėdijų siektiną vidutinį metinį konsoliduoto grynojo pelno rodiklį~~ teikia valdymo koordinavimo centras, prieš tai juos suderinęs su atitinkamomis valstybei atstovaujančiomis institucijomis. **Valstybės valdomų įmonių siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos skaičiuojamos nuo valstybės valdomų įmonių ūkinės komercinės veiklos, išskyrus atvejus, kai valstybės valdomos įmonės nevykdo ūkinės komercinės veiklos. Tuo atveju, kai valstybės valdoma įmonė nevykdo ūkinės komercinės veiklos, šios įmonės siektina vidutinė metinė nuosavo kapitalo kaina neskačiuojama ir Vyriausybei tvirtinti neteikiama. 1A ar 1B grupei priskirtų Valstybės valdomų įmonių (išskyrus valstybės įmones miškų urėdijas) siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos ir valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos įmonių miškų urėdijų siektinas vidutinis metinis konsoliduoto grynojo pelno rodiklis naujam 3 metų laikotarpiui Vyriausybei tvirtinti pateikiamas likus ne mažiau kaip 5 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios ir tvirtinamas likus ne mažiau kaip 4 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios.“**

2.16. Pakeisti 16¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„16¹. Kasmet-Valdymo koordinavimo centras:

16^{1.1}. **kasmet**, gavęs ~~minėtų~~ **valstybės valdomų įmonių** audituotus metinių finansinių ataskaitų rinkinius, apskaičiuoja ir įvertina, ar šios įmonės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus siektiną vidutinių metinių nuosavo kapitalo kainų ar siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklius;

16^{1.2}. **kasmet** vertinimo rezultatus ne vėliau kaip einamųjų metų gegužės 20 dieną pateikia valstybei atstovaujančioms institucijoms;

16^{1.3}. **likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki laikotarpio, kuriam nustatoma nauja valstybės valdomų įmonių siektina vidutinė metinė nuosavo kapitalo kaina ir valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos siektinas vidutinis metinis konsoliduoto grynojo pelno rodiklis, pateikia Ūkio ministerijai pagal Aprašo 3 priedą ir atsižvelgdamas į įmonės individualų vertinimą, kurį atlieka valdymo koordinavimo centras, apskaičiuotas valstybės valdomų įmonių vidutinės siektinas metines nuosavo kapitalo kainas ir valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos siektiną vidutinį metinį konsoliduoto grynojo pelno rodiklį naujam 3 metų laikotarpiui, prieš tai juos suderinęs su atitinkamomis valstybei atstovaujančiomis institucijomis;**

16^{1.4}. **vertina Raštus ir teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms išvadas dėl jų tobulinimo.“**

2.17. Pakeisti 16² punktą ir jį išdėstyti taip:

„16². Valdymo koordinavimo centrui kasmet įvertinus Aprašo 16¹.1 papunktyje nurodytų siektinų vidutinių metinių nuosavo kapitalo kainų ir siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklius, pasiektus per 3 metų laikotarpį, atitinkamos Valstybei atstovaujančios institucijos, jeigu ~~1A ar 1B grupei priskirtos valstybės valdomos įmonės (išskyrus valstybės įmones miškų urėdijas)~~ nepasiekia Vyriausybės patvirtinto siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos rodiklio ar valstybės **įmonė Valstybinių miškų urėdija** įmonės miškų urėdijos nepasiekia siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklio, užtikrina, kad per vieną mėnesį nuo valdymo koordinavimo centro vertinimo rezultatų gavimo dienos iš valstybės valdomos įmonės kolegialaus valdymo organo, jeigu tokio nėra, – iš vienasmenio valdymo organo būtų gautas rašytinis paaiškinimas apie priežastis, kodėl nepasiektas atitinkamas rodiklis, ir veiksmus, kurių bus imtasi siekiant geresnių įmonės veiklos rezultatų.“

2.18. Pripažinti netekusiu galios 17 punktą.

„17. Valstybei atstovaujanti institucija ~~ne rečiau kaip kas 4 metus pateikia valstybės valdomai įmonei raštą dėl valstybės lūkesčių (toliau – Raštas), kurio tikslas – nustatyti valstybės lūkesčius, susijusius su konkrečia valstybės valdoma įmone ir kuriame nurodyta įmonės pagrindinė ir kitos veiklos, esminiai veiklos vertinimo rodikliai, atskaitomybės poreikiai ir kita svarbi informacija. Valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, atsižvelgdama į Raštą, tvirtina valstybės įmonės strategiją, o valstybės valdomos bendrovės strategiją, atsižvelgdamas į Raštą, tvirtina valstybės valdomos bendrovės valdymo organas. Raštui pritariama valstybei atstovaujančios institucijos vadovo įsakymu.~~“

2.19. Papildyti 19.2¹ papunkčiu:

„19.2¹. valstybės valdomos įmonės strategija būtų rengiama ir tvirtinama atsižvelgiant į Raštą.“

2.20. Pripažinti netekusiu galios 29.3 papunktį.

„29.3. valstybės valdomos bendrovės valdybos nariams būtų nemokama atlygio kintamoji dalis arba ji būtų proporcingai mažinama, jeigu ją mokėti numatyta su valdybos nariais sudarytose sutartyse ar atitinkamuose valstybės valdomos bendrovės organo sprendimuose.“

2.21. Pripažinti netekusiu galios 30 punktą.

„30. Valstybės valdomos įmonės pagal metines pardavimo pajamas ir valdomo turto vertę priskiriamos I, II, III, IV arba V kategorijai (Aprašo 2 priedas). Konkrečios valstybės valdomos įmonės priskyrimas kategorijai nustatomas pagal paskutinių pasibaigusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų duomenis prieš pasibaigiant atitinkamos valdybos kadencijai, o tose valstybės valdomose įmonėse, kuriose nesudaromos valdybos, ~~ne rečiau kaip kas 3 metus.~~“

2.22. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomų įmonių: ~~– priskirtose I–II kategorijoms, taip pat ir šioms kategorijoms nepriskirtose valstybės valdomose įmonėse, turinčiose daugiau nei 10 darbuotojų, kurioms Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas suteikia strateginę, svarbią arba ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, būtų suformuoti kolegialūs organai (toliau – kolegialūs organas).~~ kurios pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą (toliau – Finansinių ataskaitų audito įstatymas) priskiriamos viešojo intereso įmonėms arba kurios pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą priskiriamos nacionaliniam saugumui užtikrinti

svarbioms įmonėms, įstatuose būtų nustatytas kolegialių organų sudarymas ir būtų sudaromi šie kolegialūs organai:

31.1. valstybės įmonėse – valdyba;

31.2. valstybės valdomose bendrovėse – stebėtojų taryba arba valdyba, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, įstatuose priskirtos priežiūros funkcijos.“

2.23. Pakeisti 33.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„33.1. valstybės valdomoje įmonėje, kuri pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą (toliau – Finansinių ataskaitų audito įstatymas) **Finansinių ataskaitų audito įstatymą** priskiriama viešojo intereso įmonėms ir kuri pagal šį įstatymą privalo sudaryti audito komitetą, taip pat valstybės valdomoje įmonėje, kuri pagal Finansinių ataskaitų audito įstatymą nepriskiriama viešojo intereso įmonėms ir pagal šį įstatymą neprivalo sudaryti audito komiteto, tačiau jos kompetentingi organai, atsižvelgdami į valstybės valdomos įmonės poreikius, priima sprendimą sudaryti audito komitetą, būtų vadovaujamasi Finansinių ataskaitų audito įstatymo ir šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimais, keliamais audito komitetams ir jų sudėčiai;“.

2.24. Pakeisti 32 punktą ir jį išdėstyti taip:

„32. Valstybei atstovaujanti institucija sprendžia, ar tikslinga sudaryti kolegialius organus valstybės valdomose įmonėse, nepriskirtose **Aprašo 31 punkte nurodytoms įmonėms I–II kategorijoms**, ir prireikus inicijuoja kolegialių organų sudarymą.“

2.25. Pakeisti 50.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„50.2. asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso tos valstybės valdomos bendrovės ar su ja susijusios įmonės, kaip apibrėžta ~~Aprašo 65 punkte~~ **jose patronuojančios bendrovės ir (ar) dukterinės bendrovės bei paskesnių eilių dukterinių bendrovių** akcijos, suteikiančios daugiau kaip 5 procentus visų balsų, ir asmuo, kuris yra tokio akcininko atstovas;“.

2.26. Pakeisti 72 punktą ir jį išdėstyti taip:

„72. Rekomenduojama, kad valstybės valdomos bendrovės stebėtojų tarybos ar valdybos nario atlygis būtų fiksuotas, t. y. neturėtų kintamosios dalies ir neviršytų 1/4 dalies valstybės valdomos bendrovės vadovui nustatyto viso atlygio, o stebėtojų tarybos ar valdybos pirmininkui – 1/3 tokio atlygio dydžio.“

2.27. Pakeisti 73 punktą ir jį išdėstyti taip:

„73. Jeigu būtų nuspręsta valstybės valdomos bendrovės stebėtojų tarybos ar valdybos nariams mokėti tantjemas, rekomenduojama iš anksto – kiekvieno nario kadencijos pradžioje – nustatyti aiškius tikslus ir kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma, ar tantjemos turės būti išmokėtos, taip pat kad jų dydis neviršytų Aprašo 72 punkte nurodytos fiksuoto atlygio dalies dydžio.“

2.28. Pripažinti netekusiais galios 1 ir 2 priedus.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras

Virginijus Sinkevičius

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Lukoševičiūtė

Dokumentų valdymo ir asmenų
aptarnavimo skyriaus redaktorė

Sigita Siniauskaitė-Petkevičienė